

## kennisnetwerk zij-instroom

Aan : collega's netwerk zij-instroom  
Van : Barbara de Kort en Silvia van Spronsen  
Onderwerp : Onderwerpen van overleg tbv 26 mei, 14.00 – 15.30 uur  
Datum : 22 mei 2020

---

### Welkom!

In plaats van het reguliere netwerkoverleg organiseren we een 'vragenuur' via Teams. Op dat voorstel is door vrijwel alle collega's positief gereageerd; circa 25 deelnemers hebben zich hiervoor aangemeld. In dit memo lopen we – mede op basis van de binnengekomen vragen - verschillende punten van aandacht langs die we graag met jullie delen en bespreken. Tijdens het vragenuur zullen we ook de chatfunctie inschakelen; eventuele vragen en opmerkingen kun je tijdens het overleg daarin kwijt. Naderhand komen we daar – indien nodig of gewenst – nog op terug.

### Vooraf

Belangrijk nieuws in het corona-tijdperk zijn de berichten over de volledige openstelling van het basisonderwijs per 8 juni a.s. en het bericht dat het hoger onderwijs de deuren kan openen voor de meest urgente zaken: toetsing, praktijkonderwijs en afstuderen.

Voor de zij-instroom betekent dat concreet →

- Zij-instromers kunnen weer terecht in de praktijk.
- Praktijkassessments (voor o.a. het geschiktheidsonderzoek) kunnen weer plaatsvinden.
- LKT's kunnen weer opgepakt worden – in te plannen vanaf 22 juni.
- Wiscats kunnen weer gepland worden.

Voor aanvullende informatie over de wiscat zie verderop in dit memo, pagina 3.

### Zij-instroom in de huidige omstandigheden

In de huidige omstandigheden dienen zich allerlei zaken aan, zoals bijvoorbeeld →

- Zij-instromers die niet op scholen worden toegelaten  
**NB** Afspraak is dat onmiddellijk te melden, de zij-instromer bij de (beoogde) opleiding, de opleiding in het contact met de school, de opleiders / zij-instromers ook bij de PO-Raad.
- Vertraging in geschiktheidsonderzoek, opleiding en begeleiding, bekwaamheidsdossier en – assessment.
- Plannen G5, educatieve agenda's VH en VSNU, alle o.a. gericht op extra instroom zij-instroom, o.a. door het trajectenpalet aan te vullen met nog meer routes.

Hierna komen deze zaken verder aan de orde.

## Geschiktheidsonderzoek

In de coronaperiode werd en wordt veelvuldig met OCW overlegd.

Uitkomsten van dat overleg →

- Om allerlei onderwijs-juridische redenen kan OCW geen landelijke maatregelen of richtlijnen rond zij-instroom opstellen. Er komen ten aanzien van de zij-instroom dan ook **geen generieke maatregelen**.
- Verlenging kan altijd worden aangevraagd; toezegging is dat alle aanvragen 'met coulance' gehonoreerd zullen worden. School en zij-instromer vragen verlenging aan, geen generieke verlenging dus, bij aanvraag wel zo veel mogelijk als ware het een generieke verlenging te behandelen.
- In het overleg met OCW is afgesproken dat alle aanbieders de richtlijnen - die door het netwerk LENA opgesteld zijn - volgen. Deze richtlijnen zijn op 24 april jongstleden via de mail gedeeld met jullie. Concreet betekende dat voor een groot deel de geschiktheidsonderzoeken zijn uitgesteld dan wel voor zover mogelijk uitgevoerd. Het gaat hierbij om een '*gentleman's agreement*', waarbij de verwachting is dat alle aanbieders zich daaraan hebben gehouden.
- Inmiddels kunnen praktijkassessments weer plaatsvinden.
- Wat betreft de **bekwaamheidsdossiers**: in het overleg met OCW is vastgesteld dat er goede mogelijkheden blijken te zijn om delen online af te ronden en/of alternatieven gevonden zijn om tot een valide en betrouwbare afronding te komen (zie ook verderop in dit memo onder 'bekwaamheidsonderzoek').

Vóór de coronaperiode hebben we in dit netwerk afspraken gemaakt over de onderdelen van het geschiktheidsonderzoek →

- Intake, verwachtingenmanagement en benoemen wiscat
- Wiscat
- Opbouw portfolio, CGI (relatie bekwaamheidseisen); eventueel: simulatie-opdracht
- Praktijkles
- Eindgesprek en tripartiete overeenkomst.

Inmiddels zijn de volgende ontwikkelingen op gang gekomen →

- EVC: inhoud en procedures van vaststellen
- Ontwikkelingsgericht assessment voor alle routes naar het leraarschap, inclusief advisering.

Verder lijkt OCW vooral - ook op basis van het Inspectierapport - te willen sturen op 'normaliseren van zij-instroom' door onderbrengen in opleidingstrajecten zoals deeltijd.

### Vraag en voorstel

Een van de leden van het netwerk zij-instroom stelt voor de verplichting '*om de praktijkles in een andere omgeving dan de 'eigen' omgeving vorm te geven*' te laten vervallen. Graag ter bespreking tijdens het overleg.

### Wiscat | Huidige ontwikkelingen (CITO)

Het contract met CITO is verlengd voor '20-'21 en '21-'22. Het is noodzakelijk om in de periode van september – november nieuwe vragen toe te voegen en uit te proberen, omdat de huidige databank niet meer valide en betrouwbaar is. Voor het uitproberen geldt, dat in de genoemde periode afgenomen toetsen psychometrisch gevalideerd moeten worden. Dat heeft weer tot gevolg dat →

- De uitslag niet onmiddellijk zichtbaar is.
- In veel gevallen redelijk snel kan worden aangegeven dat de kandidaat geslaagd of gezakt is.
- Dat de kandidaten die scoren rond de norm van 103 mogelijk enkele weken op de uitslag moeten wachten.

Vanaf december werkt de 'adaptiviteit' weer; dan is ook weer sprake van onmiddellijke uitslag. Het ligt in de bedoeling om op termijn de wiscat te vervangen door een toets die meer aan de LKT wiskunde is 'verbonden'.

### Wiscat | Convenant

Er ligt een (vastgesteld) convenant over de hantering van de wiscat in de zij-instroom.

Voor de wiscat geldt →

- Is onderdeel geschiktheidsonderzoek
- De cesuur ligt bij 103
- Bij een score tussen 70-102 is een herkansing mogelijk
- Bij een score lager dan 70 of niet voldoen aan de norm bij herkansing wordt de kandidaat afgewezen.

**NB** Een convenant heeft als bedoeling dat allen zich daaraan verbinden en zich daaraan houden.

### Bekwaamheidsonderzoek

Zoals hierboven al is aangegeven: door verschillende opleidingen zijn in deze coronaperiode alternatieven ontwikkeld met betrekking tot het bekwaamheidsonderzoek. Graag in ons overleg een (korte) kennisdeling op dit punt.

**NB** We moeten toewerken naar betrokkenheid van de examencommissies (zie daarvoor ook het Inspectierapport 'Routes naar het Leraarschap'). Zaak is dus de examencommissie op enigerlei wijze bij alternatieven te betrekken!

### Voorstel

Korte kennisdeling op het gebied van uitvoering bekwaamheidsonderzoek.

### LKT

Zoals aangegeven kunnen LKT's weer gepland worden. Er is een VH-richtlijn waarin is aangegeven dat in de toetsplanning van alle instituten voorrang gegeven moet worden aan de planning van de LKT en de toelatingstoetsen (initiële opleiding). Er mag geen gebruik worden gemaakt van 'online proctoring'. Het gaat dus, zoals voorheen, om toetsing op de opleiding, met apparatuur van de opleiding.

## Plan verbetering zij-instroom | verdere uitwerking

### 1. Bijstellen kader

Inmiddels hebben de tweedegraads opleidingen hun kader zij-instroom bijgesteld. Aan Ron de Bakker is gevraagd om, naar analogie van die bijstelling, een voorzet te formuleren voor de bijstelling van het kader zij-instroom PO.

### 2. Registratie zij-instroom

O.a. door het rapport van de inspectie (zie verderop) is OCW gewezen op noodzaak en urgentie. Reactie van OCW is nog niet bekend.

Verder staat bij OCW nog steeds de vraag uit naar toelaten van AD'ers tot de zij-instroom. Formeel kan dat, want AD wordt gezien als HO diploma. Vanuit het netwerk is aangegeven dat het niet zozeer gaat om het HO diploma, maar om 'diploma op niveau 6 NLQF'. Bij OCW staat de vraag naar weigeren van AD'ers op basis van ontbreken niveau 6 uit.

### 3. Landelijke assessment

EVC project is gestart, in een breder kader dan alleen zij-instroom. In dat bredere kader worden ook eerste gedachten geformuleerd rond de ontwikkeling van een landelijk ontwikkelingsgericht assessment.

### 4. Onderwijs en maatwerk

In dit kader is gesproken over 'omdenken'. De Commissie Onderwijsbevoegdheden is druk doende met haar opdracht. In het kader van een eerste advies (rond december te verwachten) worden mogelijk pilots ingericht. Zij-instroom is mogelijk (mede) de ideale plek voor pilots.

Daarnaast is in het netwerk gesproken over 'quick wins' →

- Bejegening van de zij-instromer in procedures en documenten
- Verwachtingen management
- Beeldvorming rond beroep
- Begeleiding

### 5. Samen opleiden

Er ligt een VH\_VSNU ambitie om alle studenten binnen de structuren van Opleiden in de School op te leiden. Dat zou dan ook voor de zij-instroom moeten gelden.

#### Voorstel

Tijdens ons overleg maken we een rondje 'standen van zaken'.

## Inspectierapport | 'Routes naar het leraarschap'

Met het onderzoek 'Routes naar het leraarschap' brengt de Inspectie van het Onderwijs de risico's in het stelsel van routes naar het leraarschap in kaart. Het betreffende rapport treft u bijgevoegd aan en is tevens terug te vinden via <https://www.paboweb.nl/posts/2657>

Het gaat niet alleen om de zij-instroom routes, maar om alle denkbare routes naar bevoegd en bekwaam leraarschap. Het beeld vanuit het rapport: een onoverzichtelijk en vrijwel ondoordringbaar oerwoud, waarbij op specifieke onderdelen kwaliteitsrisico's worden gelopen.

#### Voorstel

Voor ons overleg graag het verzoek het rapport met name op de zij-instroom route te bestuderen. Tijdens ons overleg maken we een rondje 'eerste reacties'.

## Commissie Onderwijsbevoegdheden | voortgang en ontwikkelingen

De commissie heeft, vanwege de coronacrisis, wat vertraging opgelopen. Een eerste conceptadvies wordt nu in december verwacht. Maart 2021 volgt het definitieve advies. Wat nu gaande is →

- De commissie heeft de opdracht uitvoerig verkend en voor zichzelf ook wat 'grenzen' geformuleerd: alles hangt met alles samen, aanpalende gebieden zullen wel besproken worden, maar zullen niet tot de kern van de uitwerking van de opdracht behoren (denk aan bv cao-kwesties en stelsel-kwesties);
- De commissie heeft vanuit 'from scratch' denken een heel voorzichtige eigen lijn ten aanzien van de opdracht geformuleerd;
- Deze lijn wordt getoetst via interviews met 'stakeholders', inhoudsdeskundigen en betrokkenen; de lijn wordt expliciet voorgelegd aan een panel van (ook internationale) wetenschappers en aan een panel van 'omdenkers';
- Naast dat alles is een ontwerpgroep actief; deze groep heeft als opdracht 'de pedagogisch – didactische basis' voor het leraarschap te formuleren. Naar verwachting wordt een eerste concept in september ter toetsing en becommentariëring aan betrokkenen voorgelegd.

## Informatief | vanuit OCW

- 'Vraag en antwoord zij-instroom tijdens de coronacrisis'  
Zie <https://www.paboweb.nl/posts/2642>
- Subsidieregeling zij-instroom G5  
Op 18 mei is een nieuwe subsidieregeling gepubliceerd. Het betreft een subsidieregeling zij-instroom G5. Het doel van deze subsidieregeling is dat met een integrale aanpak door scholen, besturen en lerarenopleidingen het traject voor zij-instromers verbetert. Om voor de subsidie in aanmerking te komen, moet per gemeente een activiteitenplan worden opgesteld door de besturen én de lerarenopleidingen. Zie <https://www.paboweb.nl/posts/2662>
- Budget  
Binnenkort vindt besluitvorming plaats met betrekking tot de beschikbare budgetten; dit wordt zo spoedig mogelijk gecommuniceerd met het netwerk.

## Inventarisatie aanmeldingen

Zoals gebruikelijk in deze periode, zetten we begin juni de inventarisatie uit naar de huidige aantallen aanmeldingen zij-instroom. Mogelijk zullen we daarbij ook zicht proberen te krijgen op 'corona' gerelateerde aanmeldingen.

## Volgende bijeenkomst

### Voorstel

Dinsdag 6 oktober, 13.30 – 16.00 uur in Utrecht, dan wel online via Teams.

### Tot slot

Zoals zichtbaar is: allerlei zaken lopen, zij het veelal in aangepaste vorm, door. Dat roept ook weer vragen op naar de legitimering van die aanpassingen: voortaan alles online? Welke blend kan en moet? Verwarrende en ook uitdagende tijden!

Graag tot aanstaande dinsdag in ons online overleg!